Nummer VN (automatisch)

Directie (automatisch)

Gemeente Amsterdam

College van burgemeester en wethouders

Voordracht voor de vergadering van 25 november 2025

Portefeuille

Verkeer, vervoer, luchtkwaliteit

Agendapunt

<*automatisch*>

Tekst van openbare besluiten wordt gepubliceerd

Onderwerp

Vrijgeven voor inspraak van nieuwe APV-bepaling om het rijden op fatbikes in bepaalde gebieden te kunnen verbieden

Het college van burgemeester en wethouders besluit

1. In te stemmen met de raadsinformatiebrief van de wethouder Verkeer inzake de opgave en overlast van fatbikes met als belangrijkste punten:
   a) Aanleiding en urgentie van problematiek fatbikes
   b) Noodzaak voor de maatregel
   c) Wijze van uitvoering
   d) Juridisch advies en kader

2. In te stemmen met het vrijgeven voor inspraak en consultatie bij de stadsdelen en het stadsgebied van de nieuwe APV-bepaling om het rijden op fatbikes in door de burgemeester aangewezen gebieden te kunnen verbieden

Reden spoed

< *Dit vul je alleen in als het een spoedvoordracht betreft.* >

Kernboodschap

Met het wijzigen van de Algemene Plaatselijke verordening (APV) komt er de mogelijkheid voor de burgemeester om in bepaalde gebieden waar veel overlast is het rijden op fatbikes te verbieden. Aanleiding hiervoor is de - ondanks onze aanhoudende lobby-inspanningen richting het Rijk - achterblijvende landelijke regelgeving rondom fatbikes, recente stijging van ongelukken en overlast van fatbikes en de bestuurlijke wens om op korte termijn actie te ondernemen. Dit is een van de voorgestelde, extra maatregelen in de aanpak van snelle opgevoerde fietsen die in de raadsbrief wordt omschreven. Het college wordt gevraagd in te stemmen met het vrijgeven voor inspraak van de nieuwe APV-bepaling en de daarbij horende raadsinformatiebrief en toelichting.

Bestuurlijke achtergrond

Op zowel landelijk als gemeentelijk niveau is er veel aandacht voor overlast door fatbikebestuurders en/of hun passagiers. Intussen is gebleken dat er op nationaal niveau geen onderscheid tussen fatbikes en e-bikes gemaakt zal worden in de wetgeving, terwijl de overlast in Amsterdam net als in veel andere gemeenten blijft toenemen.

<u>Landelijk</u>:

- Aanpak tegen het opvoeren van elektrische fietsen, waaronder fatbikes
- Schriftelijke vragen Veltman (VVD) over de handhaving van opgevoerde fatbikes
- Motie van de leden Veltman en Olger van Dijk over alleen voor fatbikes een minimumleeftijd van 14 jaar en een helmplicht invoeren
- Motie van de leden Olger van Dijk en Vedder over de mogelijkheden onderzoeken van een vorm van typegoedkeuring voor alle elektrische fietsen met trapondersteuning

Lokaal:

- Het Uitvoeringsplan 2025 Verkeersveiligheid, Voetgangers en fiets is op 21 januari 2025 vastgesteld door het college van B&W
- Schriftelijke vragen Moeskops c.s. inzake geen Haagse regelgeving e-bikes
- Schriftelijke vragen Asruf c.s. inzake Het Enschedese voorbeeld om fatbikes tegen te gaan op drukke plekken
- Petitie' Stop gevaar en intimidatie door fatbikes in Amsterdam' die door meer dan 2100 bezorgde Amsterdammers getekend is.

Bestuurlijke prioriteit

In het Coalitieakkoord staat:

- We blijven werken aan verbetering van de verkeersveiligheid, ervan uitgaande dat in een stad iedereen, van jong tot oud en met of zonder beperking, zich veilig kan verplaatsen.
- We geven ruim baan aan fietsers en voetgangers.
- We onderzoeken de mogelijkheid tot een maximumsnelheid op fietspaden

---

Wettelijke grondslag

Gemeentewet, Artikel 160, eerste lid, onder a. Het college is bevoegd om het dagelijks bestuur van de gemeente te voeren.

Onderbouwing besluit

1. Kennisnemen van de raadsinformatiebrief van de wethouder Verkeer inzake de opgave en aanpak van snelle elektrische fietsen, waaronder fatbikes, met als belangrijkste punten:

Aanleiding en urgentie van problematiek fatbikes

- In de raadsinformatiebrief is de opgave en urgentie van snelle e-bikes waaronder fatbikes in de stad en de aanpak die het college tot nu toe voert beschreven. De afgelopen jaren is in toenemende mate sprake van overlast, veroorzaakt door bestuurders van snelle fietsen met trapondersteuning, waaronder met name fatbikes. Fatbikes zijn fietsen met dikke banden die eenvoudig kunnen worden opgevoerd en waarbij er nauwelijks getrapt hoeft te worden. Veel fatbikes lijken in de praktijk – qua uitstraling, gereden snelheid en gewicht - meer op een snorfiets dan een fiets. Snorfietsen zijn al jaren niet toegestaan op fietspaden en veel gebieden in Amsterdam vanwege de verkeersveiligheid, overlast en verkeershinder.
- Uit politie en meldingenregistraties blijkt dat fatbikes in specifieke gebieden ernstige hinder en veiligheidsrisico's veroorzaken. Veel voorkomende meldingen zijn:
    - Hinderlijk en agressief rijgedrag
    - Conflicten en ongevallen tussen fatbikes, voetgangers en fietsers onderling in de openbare ruimte
    - Hoge snelheden in voetgangersgebieden
    - Rijden op trottoirs en plaatsen waar dit onveilig is
    - Gevaarlijke situaties rondom scholen en aanrijdingen met autoverkeer
- De ervaren overlast en het aantal meldingen en klachten over fatbikes blijft toenemen, net als de maatschappelijke roep om meer maatregelen. Veel Amsterdammers voelen zich onveilig op straat en het fietspad en geïntimideerd door fatbikers. Dit bleek ook onlangs uit een petitie die door meer dan 2100

Amsterdammers is ondertekend en aangeboden wordt aan de Raad.
- Het aantal verkeersslachtoffers op e-bikes waaronder fatbikes neemt de laatste jaren sterk toe. Het eerste halfjaar van 2025 zijn er 103 fatbike slachtoffers met letsel opgenomen in het ziekenhuis, tegenover 241 op een e-bike. Slachtoffers op fatbikes zijn zeker in vergelijking met e-bike slachtoffers vaak in de leeftijd van 12 tot en met 17 jaar, dit betrof ruim de helft van alle op fatbike geregistreerde slachtoffers. De tegenpartij zijn vaak kwetsbare fietsers of voetgangers, maar ook zien we veel aanrijdingen met auto's gebeuren.

Noodzaak voor de maatregel
- Veel fatbikes voldoen niet aan de regelgeving voor e-bikes waar ze onder vallen. Zo hebben ze een te groot vermogen (meer dan de toegestane maximale 250 watt), illegale software of een gashendel waarmee de fatbike opgevoerd kan worden. Naast de verkeersonveiligheid- en verkeershinder die veel fatbikes veroorzaken door hun (in vergelijking met andere fietsen) hoge tempo en gewicht, is het ook overlastgevend gedrag dat in het oog springt door fatbike-bestuurders en/of hun passagiers. De overlast bestaat naast hinderlijk en gevaarlijk rijgedrag uit het lastig vallen van onder meer vrouwen in de openbare ruimte en onnodig rondhangen op fietspaden door jongeren.
- We zien geen verbetering in de overlast. Dit ondanks inspanningen van het college tot nu toe om hier extra maatregelen op in te te zetten (zoals het voeren van campagne over de risico's van het opvoeren, brieven aan scholen en proeven met adviessnelheden) en prioriteit van de politie om door middel van handhaving van opgevoerde en illegale e-bikes waaronder fatbikes aan te pakken.
- Het Rijk heeft recentelijk na diverse onderzoeken (DTV, 2024[1] ; Goudappel, 2025[2]) geconcludeerd dat er geen nieuw wettelijk kader komt om fatbikes apart te onderscheiden van e-bikes. Daarmee is er geen verbod mogelijk vanuit de landelijke verkeerswetgeving. Een minimumleeftijd van 12 jaar en helmplicht voor alle e-bikes tot 18 jaar zijn nog in onderzoek. Tegelijkertijd geeft het Rijk ook aan dat gemeenten zelf in de APV regels kunnen stellen om overlast tegen te gaan over onderwerpen waarvoor geen landelijke regels gelden of aanvullende regels stellen op landelijke regelgeving. Voor het instellen van een lokaal fatbikeverbod is nog geen jurisprudentie, verschillende gemeenten zijn dit wel aan het verkennen (zoals Enschede, Dordrecht).
- Aangezien de inspanningen van het college, politie en andere instanties (Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit en Inspectie Leefomgeving en Transport, en Douane) tot nu toe én het Rijk vooralsnog geen structurele oplossingen biedt om de overlast grondig aan te pakken, ziet het college zich genoodzaakt om voor lokale gebiedsverboden voor het rijden op fatbikes te kiezen om daarmee daar waar het nodig is de veiligheid van alle Amsterdammers te waarborgen.
- Doel van de maatregel is bescherming van voetgangers en kwetsbare verkeersdeelnemers en het beperken van hinder en overlast.

Wijze van uitvoering
- Het voorliggende APV-wijzigingsvoorstel stelt de mogelijkheid voor een gebiedsverbod voor fatbikes voor. Deze worden gedefinieerd als elektrisch ondersteunde fiets met banden dikker dan 7 centimeter. Het verbod geldt daar waar overlast door rijdende fatbikes geldt. Te denken valt aan drukke gebieden met veel fietsers en voetgangers zoals het Vondelpark of andere parken dan wel fietspaden of gebieden. De burgemeester wordt bevoegd om gebieden of weggedeelten aan te

[1] DTV (2024) Fatbikes als een aparte voertuigcategorie. Is aparte wetgeving voor de fatbike mogelijk?
[2] Aparte regels voor fatbikes op basis van koppel en/of gewicht. Is een helmplicht en minimumleeftijd voor fatbikes mogelijk op basis van onderscheid in koppel en/of gewicht?

wijzen waar dit verbod geldt door middel van aanwijzingsbesluiten. Normale fietsen en elektrische fietsen blijven wel toegestaan in deze gebieden.

- Het college kiest daarbij voor een duidelijk objectief, bepaalbaar onderscheid tussen e-bikes en fatbikes op basis van bandendikte als criterium. Uit landelijk onderzoek blijkt dit de meest kansrijke manier om het onderscheid te maken. De daarbij genoemde verwachting dat fabrikanten hun fietsen gaan aanpassen geldt vooral bij het aanpassen in landelijke wet- en regelgeving. Bovendien kan deze wijziging relatief snel ingaan, waardoor de overlast in bepaalde gebieden direct een halt toegeroepen kan worden.
- Bij de uitvoering van een verbod op het rijden met fatbikes in bepaalde gebieden richten we ons in eerste instantie op communicatie en toezicht. Vanuit de gemeente geven we aan waarom in bepaalde gebieden in Amsterdam een fatbikeverbod nodig is. Het is een onderwerp dat erg leeft in de maatschappij. In de aangewezen gebieden komt bebording en grondmarkeringen om aan te geven dat er een fatbike-verbod geldt. Om fatbikers een handelingsperspectief te geven, geven we aan welke alternatieve routes zij kunnen gebruiken. Ook informeren wij de buurt over het fatbikeverbod. Als optie kunnen we een ondersteunende campagne inzetten om de zichtbaarheid en bekendheid van het fatbikeverbod in de stad te vergroten.
- Handhaving vindt getrapt plaats, met eerst inzet van bijvoorbeeld verkeersregelaars/fietscoaches, en in de beginperiode ruimte voor waarschuwingen en later - waar mogelijk - gevolgd door consequenter (en strikter) optreden. Over handhaving dienen bij bestuurlijke vaststelling en de verdere realisatie van deze maatregel nadere afspraken over te worden gemaakt met politie en THOR.

Juridisch advies en kader

- Wettelijk gezien vallen fatbikes onder de regels voor e-bikes. Er is geen wettelijk onderscheid. Er is geen jurisprudentie van gemeenten die via de APV fatbikes verboden hebben, en hier zelf een definitie bij bedacht hebben om dit mogelijk te maken van een fatbike.
- Verkeersmaatregelen zijn in uitputtend geregeld in de Wegenverkeerswet en onderliggende regelgeving. Dat betekent dat een gemeente verkeersregels (zoals verbod voor een bepaalde categorie voertuigen, of snelheidslimieten) niet via de APV mag regelen. Dat zou in strijd zijn met hogere wetgeving ("hogere regeling gaat voor de lagere" – het legaliteitsbeginsel). Een gemeente kan in de APV bepalingen opnemen die niet direct over het verkeer gaan, maar wel met orde of gebruik van de openbare ruimte te maken hebben. Bijvoorbeeld:
    - "Verbod om met voertuigen het park te betreden" (met als motief bescherming van groen/natuur, niet verkeersveiligheid). Maar dan gaat het over het park zelf en niet over de fietspaden.
    - Regels over parkeren van fietsen instellen. Op grond van de APV kan voor het parkeren van voertuigen wel onderscheid worden gemaakt. Zo zijn er in Amsterdam al veel regels over het parkeren van speciale voertuigen zoals, bakfietsen, snorfietsen, brommers enzovoort.
    - Regels tegen hinderlijk gebruik van voertuigen (bijvoorbeeld crossen op grasvelden).
- De APV kan wél regels bevatten die gaan over de openbare orde, parkeren, natuur of leefbaarheid in relatie tot voertuigen, zolang dat niet neerkomt op een verkeersregel die uit het belang van verkeersveiligheid wordt gesteld. De voorgestelde regeling vormt geen verkeersregel in de zin van de Wegenverkeerswet 1994 of het RVV 1990. Het verbod ziet namelijk niet op:
    - toegang tot fietspaden of rijbanen,
    - verkeersrechten of prioriteiten,
    - snelheid, voorrang of verkeersgedrag.

Voorliggend APV artikel betreft namelijk een openbare-orde-gebaseerd verblijf- en gebruiksverbod in specifiek daarvoor aangewezen zones. Dergelijke gebiedsverboden zijn herhaaldelijk toegestaan in rechtspraak (bijv. skateboardverboden, bierfietsverboden, fietsverboden in voetgangersgebieden, lachgasverboden). Daarom is er wat het college betreft geen strijd met hogere regelgeving.

2. Instemmen met het vrijgeven voor inspraak van de nieuwe APV-bepaling om het rijden op fatbikes in bepaalde gebieden te kunnen verbieden

De inhoud van de voor te stellen APV-wijzigingen betreft:
Een aanwijzingsbevoegdheid in de APV op te nemen op grond waarvan de burgemeester wegen, weggedeelten en gebieden kan aanwijzen waar het verboden is voor het rijden op fatbikes. Met deze bevoegdheid kunnen de routes worden aangewezen waar fatbikes zich het meest concentreren en waar de overlast zich het sterkst manifesteert. Als bevoegd orgaan is de burgemeester aangewezen, omdat de aanwijzingsbevoegdheid primair is gegeven in het kader van overlastbestrijding.

De tekst van het nieuwe APV artikel luidt als volgt:

Artikel 1

In artikel 1.1 (begripsomschrijvingen) wordt na onderdeel 2, onder vernummering van onderdeel 3 tot en met 7 tot onderdeel 4 tot en met 8, een nieuw onderdeel ingevoegd, luidende:

4. Fatbike: Een fiets met trapondersteuning met banden breder dan 7 cm;

Artikel 3

Na 2.17B Aanwezigheid medewerker met diploma sociale hygiëne op vervoermiddel wordt een nieuw artikel 2.17C ingevoegd, luidende:

2.17C Fatbikes

1. Het is de bestuurder van een fatbike verboden zich met een fatbike te bevinden op door de burgemeester aangewezen gebieden, wegen of weggedeelten.

Artikel 4

Artikel 6.1 (strafbepaling) wordt gewijzigd en komt als volgt te luiden:

Artikel 6.1 Strafbepaling
Overtreding van het bij of krachtens de volgende artikelen bepaalde en de op grond van artikel 1.6 gegeven voorschriften en beperkingen wordt gestraft met hechtenis van ten hoogste drie maanden of met een geldboete van de tweede categorie:
1.8, 1.9, 2.2 eerste lid, 2.2 tweede lid, 2.2 derde lid, 2.2a, 2.3, 2.4, 2.5 eerste lid, 2.7 eerste lid, 2.7 tweede lid, 2.7 derde lid, 2.7 vierde lid, 2.8 tweede lid, 2.10 vierde lid, 2.10 vijfde lid, 2.10 zesde lid, 2,12 eerste lid, 2,12 tweede lid, 2,12 vierde lid, 2.13 eerste lid, 2.15 vierde lid, 2.16 eerste lid, artikel 2.16c, artikel 2.16d, 2.17 eerste lid, 2.17 tweede lid, 2.17 vijfde lid, 2.17A eerste lid, 2.17C, 2.18 eerste lid, 2.18 tweede lid, 2.19 eerste lid, 2.19

tweede lid, 2.20 eerste lid, 2.21, 2.22 eerste lid, 2.23 eerste lid, 2.25 eerste lid, 2.25 tweede lid, artikel 2.25a, tweede lid, 2.26 derde lid, 2.26 vierde lid, 2.27 eerste lid, 2.27 tweede lid, 2.31 eerste lid, 2.36 tweede lid, 2.39 tweede lid, 2.40 eerste lid, 2.41 zevende lid, 2.44 vierde lid, 2.45 tweede lid, 2.47 eerste lid, 2.48, 2.49 eerste lid, 2.49 tweede lid, 2.50 eerste lid, 2.50 tweede lid, 2.50 derde lid, 2.51 eerste lid, 2.52 eerste lid, 2.53 eerste lid, 3.4, 3.5, 3.8 eerste lid, 3.12, 3.13, 3.14 eerste lid, 3.16 tweede lid, 3.18, 3.19 eerste lid, 3.20, 3.21, 3.26, 3.27 eerste lid, 3.27 tweede lid, 3.30 eerste tot en met zevende lid, 3.34 eerste lid, 3.34 tweede lid, 3.38 tweede lid, 3.40 eerste lid, 3.45 derde lid, 3.47, 3.50, 3.51, 3.53 eerste lid, 3.54, 3.59 tweede lid, 3.60 eerste lid, 3.60 tweede lid, 3.60 derde lid, 3.64, 4.2 eerste lid, 4.3 eerste lid, 4.5 vierde lid, 4.6, 4.7 eerste lid, 4.9 eerste lid, 4.10 tweede lid, 4.11 eerste lid, 4.12 eerste lid, 4.13 eerste lid, 4.14 eerste lid, 4.16 eerste lid, 4.17 eerste lid, 4.17 vierde lid, 4.17 zesde lid, 4.18, 4.19 eerste lid, 4.20 eerste lid, 4.21 eerste lid, 4.21 tweede lid, 4.22 eerste lid, 4.23 eerste lid, 4.24 eerste lid, 4.25 eerste lid, 4.26, 4.27, 5.2 eerste lid, 5.3, 5.3A eerste lid, 5.4 eerste lid, 5.5 eerste lid, 5.7 eerste lid, 5.7 tweede lid, 5.7 derde lid, 5.8 eerste lid, artikel 5.8A, 5.9 eerste lid, 5.9 tweede lid, 5.9 derde lid, 5.9 vierde lid, 5.10, 5.11, 5.12 eerste lid, 5.13 eerste lid, 5.13 tweede lid, 5.14, 5.15 eerste lid, 5.16 eerste lid, 5.17, artikel 5.18.

Het college wordt gevraagd in te stemmen met het vrijgeven voor inspraak van de APV wijziging incl. bijbehorende toelichting. De inspraakperiode is van 26 november tot 7 januari 2026 . Na de inspraakperiode worden de reacties verzameld en verwerkt en wordt de wijziging van de APV- bepaling ter instemming aan de raad aangeboden.

Duurzaamheid
Maatschappelijk is de roep om meer maatregelen groot. Een verbod voor fatbikes in bepaalde gebieden zou kunnen leiden tot meer verkeersveiligheid en een prettiger gebieden, in die zin dus duurzamer in brede zin voor de Amsterdammers die daar verblijven, wandelen en veilig willen fietsen.

Participatie

Zie bijgaand participatieplan. In verband met de aanstaande gemeenteraadsverkiezingen stellen we voor de inspraakprocedure iets in te korten en het reces mee te nemen, waardoor het totaal aantal weken 5 is in plaats van 6.

Financiële onderbouwing

Financiële onderbouwing: <**Nee** / Ja>

Conclusie:
De genoemde beslispunten in de voordracht hebben geen financiële consequenties. Bij vaststelling van het APV-bepaling in de raad worden specifieke gebieden aangewezen en een concreter uitvoeringsplan inclusief dekking opgesteld.

Communicatie

Binnen de gemeente

De APV-wijziging wordt opgenomen in de te publiceren besluitenlijst.

Buiten de gemeente

De inspraakperiode op de APV-wijziging wordt op reguliere wijze bekend gemaakt. Tegelijk met de aanbieding van de raadsinformatiebrief aan de commissie AZ (en het starten van de inspraak) verschijnt ook een persbericht. De verwachte planning is om na

de inspraakperiode in de raad van februari 2026 het definitieve APV artikel in de Raad te behandelen.

Documenten

Registratienr.	**Naam**
<*automatisch*>	<Vrije tekst>
<*automatisch*>	<Vrije tekst>

Behandelend ambtenaar (naam, telefoonnummer en e-mailadres)

V&OR, 5.1, 2, e 5.1, 2, e@amsterdam.nl

Besluit college van burgemeester en wethouders

<*automatisch, na afloop vergadering*>

Portefeuille	Gemeente Amsterdam
Agendapunt	College van burgemeester en wethouders
	Voordracht voor de vergadering van 25 november 2025

Classificatiegegevens

1	Classificatie	Openbaar/vertrouwelijk/geheim/strikt geheim (niet openbaar, vul dan ook rij 3 t/m 7 in)
2	Wie legt geheimhouding op?	Het college van B en W (let op dat er een beslispunt geheimhouding in de voordracht zit)
3	Gaat het stuk geheim door naar de commissie en/of raad?	[ja/nee]
4	Einddatum	- Tot een bepaalde datum - Tot een bepaald moment (vul dan hieronder de uiterlijke datum in) - Voor onbepaalde tijd
5	Uiterlijke einddatum	[Indien er geen specifieke einddatum kan worden genoemd, hier een uiterlijke einddatum invullen.]
6	Grondslag	[Vul hier het Woo-artikel in op grond waarvan dit stuk niet openbaar is]
7	Motivatie	[Leg in gewone taal uit waarom dit stuk geheim of vertrouwelijk is. Wat gaat er mis als deze informatie openbaar wordt? Indien voor onbepaalde tijd, motiveer de lengte van de opgelegde geheimhouding] *vul dit ook in bij de onderbouwing besluit